

Місяць

Олександр Афанасьєв-Чужбинський

Як засвітить повний місяць
Ясно над горою,
Щось таке чудне, таємне
Діється зо мною:
Мовби серце хто ворухить,
В небо переносить,
Душу кличе, дає крила,
Геть од землі просить.
Ось і вище сплива місяць,
Притухають зорі...
Він сам собі, як той човен
Без весла у морі;
Ніхто його не проводить,
Ніхто не стріває;
Світлий, ясний, але йому
Дружини немає...
Отак і я на світі
Сам-один бідую,
Чи ясний день, чи погода,
Сам собі сумую;
Отак і я вранці встану –
Вечора бажаю;
Прийде вечір – вже ранка жду,
Чого – й сам не знаю!
Без пригоди, без хуртуни,
Ат собі – живеться!
А ще й часом, бува, нишком
Серденько озветься...
Бо дурне та божевільне,
Чи вже б не мовчало:
Бо кохання, далебі що,
Йому не пристало.
Я вже бачив, як рибоньку
Витягнуть з водиці:
Трепечеться, підскакує
Вона на травиці...
А округ і квітки цвітуть,

І сонечко сяє...
Але рибка зараз гине,
Бо води немає!
Бачив я колись весною
Невеличку птичку,
Як вона з лози густої
Упала у річку.
Так хороше вода біжить,
Ясно сонце гріє,
Але пташка потонула,
Бо плавать не вміє.
Усе в світі сотворено
Од господи бога,
Усякому назначена
Своя путь-дорога:
Птичка літа, рибка плаває,
Вітерець гне лози;
Кому щастя, так і щастя,
А сльози – так сльози.
Я вже знаю свою долю,
Що мені припала,
Вона ж мене, як мачуха,
Змалку сповивала;
Годувала, як мачуха,
На лиху годину,
Та й пронала: "Іди собі,
Куди хочеш, сину!"
Шукай собі, чого хочеш,
Хоч і вітра в полі,
Усе знайдеш, кажу тобі,
Та не знайдеш долі!
Коли ж часом задивишся
На краси дівочі
Або вразять у серденько
Тебе карі очі,
Тікай швидше! Та й нічого
Не скажу вже, сину".
Так нащо ж мені і серце,
На лиху годину?
А воно не мертве в мене,
Трепечеться в грудях,

Тільки нишком, все боїться
Говорить при людях;
А в йому огню багато
Наперекір долі...
Так що ж! Згорить, як забуте
Огнище у полі...
А тим часом года пройдуть,
Як всім по закону,
Посивіє ус козацький,
І я прохолону...
І нікому жаль не буде,
Що я нудив світом
І що повне серце зсохло
Самим пустоцвітом.